

ΟΔΗΓΟΣ «Ε.Τ.»

Τα μυστικά για τους φόρους

**Αναλυτικά π διαδικασία
για την υποβολή της
δηλώσης, οι προθεσμίες,
το αφορολόγητο και
οι φοροαπαλλαγές**

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΛΑΙΤΣΑΚΗΣ
gpalaitsakis@e-typos.com

Όλα όσα θα θέλατε να γνωρίζετε για τους φόρους και τις αποποιήσεις κληρονομιών παρασιτάζει σήμερα ο «Ε.Τ.». Ο χρόνος, ο τρόπος υποβολής των δηλώσεων, οι πρωτοβεβεσίες και τα δριτά απαλλαγής από τη φορολογία σε περίπτωση απόκτησης πρώτης κατοικίας, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι κλιμακες υπολογισμού των φόρων, οι δρου και οι προϋποθέσεις για τις αποποιήσεις κληρονομιών παρατίθενται αναλυτικά με σκοπό την πλήρη ενημέρωση των φορολόγουμένων.

Υπόχρεοι

Σύμφωνα με τα όσα προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία, υπόχρεος για την υποβολή της δηλώσης φόρου κληρονομίας είναι ο κληρονόμος ή ο νόμιμος αντιπρόσωπος του. Η δηλώση φόρου κληρονομίας πρέπει να υποβληθεί μέσω σε ενέδρα μήνες, αν ο κληρονομούμενος ή η μέσα σε έναν χρόνο, αν ο κληρονομούμενος απεβίωσε στην αλλοδαπή ή ο κληρονόμοι ή οι κληροδόχοι διέμεναν κατά το χρόνο θανάτου τους στην αλλοδαπή. Η προθεσμία αρχίζει από το τρίτο θανάτου του κληρονομούμενου, για τους έξι αδιαθέτους κληρονόμους, ή από τη δημιουργία της διαθήκης για τους έξι διαθήκης κληρονόμους ή από τη δημιουργία στον ίδιο την τελεοδίκη απόφασης που κηρύσσει την αφάντωση ή από τον θάνατο του υπόχρεου σε δηλώση, αν αυτός δεν υπέβαλε δηλώση ή από το διορισμό των κηδεμόνων σχολείουσαν κληρονομιών των εκτελεστών διαθήκης, των συνδίκων πτώχευσης ή την αιταγμάρτηση τους, σε περίπτωση κληρονόμων σχολαίουσαν κληρονομιών.

Ηλεκτρονικά

Η δηλώση φόρου κληρονομίας υποβάλλεται στις περισσότερες των περιπτώσεων πλεκτρονικά στην πλατφόρμα myPROPERTY της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, στην πλεκτρονική διεύθυνση: [https://www1.aade.gr/myPROPERTY/#/arxiki](https://www1.aade.gr/myaade/myPROPERTY/#/arxiki).

Ειδικότερα, για θανάτους από 1η/1/2022 και μετά υποβάλλονται πλεκτρονικά, μέσω της εφαρμογής myPROPERTY.

1 Οι αρχικές και τροποποιητικές δηλώσεις κληρονομίας του υπόχρεου σε δηλώση κληρονόμου ή νόμιμου εκπροσώπου Νομικού Προσώπου, εφόσον δεν συντάσσεται

Σε έντυπη μορφή στη ΔΟΥ υποβάλλονται οι δηλώσεις φόρου κληρονομίας για ακίνητα εκτός συστήματος αντικειμενικών αξών.

συμβολαιογραφικό έγγραφο αποδοχής αυτής, για κινητά περιουσιακά στοιχεία με τη χρήση των προσωπικών του κωδικών πρόσβασης που της παραδόθηκαν από την εφαρμογή με την οντοτητική συμβολαιογράφη που θα καταρτίσει τη συμβολαιογραφική πράξη της αποδοχής για κινητά περιουσιακά στοιχεία και ακίνητα ενός αντικειμενικού συστήματος και υποβάλλονται από τον υπόχρεο σε δηλώση ή τον νόμιμο εκπρόσωπο αυτού με τη χρήση των προσωπικών του κωδικών πρόσβασης της myAADE. Αναραίτηση προϋπόθεση είναι να μην έχει προγεγμένως υποβληθεί άλλη δηλώση σε έντυπη μορφή στη ΔΟΥ.

Χωριστές δηλώσεις

Υποβάλλονται ξεκωριστές δηλώσεις για κάθε αιτία κτίσης κληρονομίας (κωριστή δηλώση για την εξ αδιαθέτου κληρονομιά και κωριστή δηλώση για την εκ προθεσμίας κληρονομιά).

Σε περίπτωση που η κληρονομιά περιλαμβάνει μόνο κινητά περιουσιακά στοιχεία, υποβάλλεται πλεκτρονική δηλώση από τον συμβασιούσα ογκό όταν συντάσσεται συμβολαιογραφική πράξη ή από τον κληρονόμο, όταν δεν συντάσσεται συμβολαιογραφική πράξη. Οταν από τον έλεγχο της εφαρμογής προκύπτει ότι δεν διασφαλίζεται η καταβολή του φόρου σε δηλώσεις, εμφανίζεται μήνυμα ότι, αν η δηλώση υποβληθεί, ο φόρος, εφόσον βεβαιωθεί, θα πρέπει να καταβληθεί εφάπαξ, εντός τριών

(3) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της δηλώσης. Εφόσον ο φορολογήμενος επιθυμεί να παράσκει εμπράγματα ασφάλεια ή εγγυητική επιστολή για την καταβολή του φόρου σε δηλώσεις, τότε υποβάλλει δηλώση στη ΔΟΥ.

Στον... γκιούς

Έξακολουθούν να υποβάλλονται σε έντυπη μορφή είτε μέσω της εφαρμογής «Τα απήματα μαυ» είτε στη ΔΟΥ ενδεικτικά:

- οι δηλώσεις που αφορούν ακίνητα εκτός συστήματος αντικειμενικών αξών
- οι δηλώσεις αναβολής φορολογίας,
- οι δηλώσεις με αντικείμενο κινητά κάθε είδους ή μετρητά εφόσον δεν διασφαλίζεται η πληρωμή του φόρου από την περιουσιά του υπόχρεου κληρονόμου, για τα οποία ο φορολογήμενος παρέχει ασφάλεια ή εγγυητική επιστολή τράπεζας, προκειμένου να βεβαιωθεί ο φόρος σε δηλώσεις,
- οι δηλώσεις πλεκτρονικής επικαρπίας, η οποία περιέχεται λόγω θανάτου του επικαρπιώτη στον ψηλό κύριο που έχει αγοράσει την ψηλή κυριότητα, για την οποία υπόκειται σε φόρο για τα υπόλοιπα δέκατα της αξίας της πλήρους κυριότητας,
- οι αρχικές δηλώσεις που η συνολική αξία του ενεργητικού κάθε δηλώσης υπολείπεται της συνολικής αξίας του παθητικού της ίδιας δηλώσης κληρονομιάς. ■

Η δηλώση φόρου κληρονομίας υποβάλλεται, πλην εξαιρέσεων, μέσω της myPROPERTY

ΤΕΤΑΡΤΗ 11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Kānpoovaliás

ΟΙ ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ

		Κατηγορία Α'		
ΚΛΙΜΑΚΙΑ (ΣΕ ΕΥΡΩ)	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΙΟΥ	ΦΟΡΟΣ ΚΛΙΜΑΚΙΟΥ (ΣΕ ΕΥΡΩ)	ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ (ΣΕ ΕΥΡΩ)	ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΕΙ (ΣΕ ΕΥΡΩ)
150.000	---	---	150.000	---
150.000	1%	1.500	300.000	1.500
300.000	5%	15.000	600.000	16.500
ΥΠΕΡΒΑΛΛΟΝ	10%			

Στην κατηγορία αυτή υπάγονται: α) ο σύζυγος του κληρονόμου/μένου ή του δικαιού, β) το πρόσωπο το οποίο είχε συνέψει αύμαρτον συμβίωσης με τον κληρονόμούντο ή τον δικαιού, εφόσον η συμβίωση είχε διάρκεια ταυλάκων δύο ετών, γ) οι καποδέντες πρώτου βαθμού συγγενείς του κληρονόμου/μένου ή του δικαιού (τέκνα από νόμιμο γάμο, τέκνα κωριδιών γάμου, αναγνωρισθέντα εκούσια ή δικαιοτικά έναντι του πατέρα, νομιμοποιηθέντα με επιγενέντο γάμο ή δικαιοτικά έναντι και των δύο γονέων), δ) οι καποδέντες εξ αίματος δεύτερου βαθμού (εγγόνια του κληρονόμου/μένου ή του δικαιού) και ε) οι ανάδοντες εξ αίματος πρώτου βαθμού (γονείς του κληρονόμου/μένου ή του δικαιού).

Κατηγορία Β'				
30.000	---	---	30.000	---
70.000	5%	3.500	100.000	3.500
200.000	10%	20.000	300.000	23.500
ΥΠΕΡΒΑΛΛΟΝ	20%			

Στην καπηγορία αυτή υπάρχουν: α) οι κατιόντες εξ αίματος τρίτων και επόμενων βαθμών (δισέγνων), β) οι ανόντες εξ αίματος δεύτερου και επόμενων βαθμών (παπούδες, γιανιδες), γ) οι αδελφοί, δ) οι συγγενείς εξ αιματος φύτου βαθμού εκ πλαγίου, ε) οι πατριοί και οι μητριές, στα τέλη από προηγμένο γέρο του συζύγου, ζ) τα τέκνα εξ αγνοτείας (γαμπροί - νύφες και ν) οι ανόντες εξ αγνοτείας (πεθεδόν - πεθερός).

Κατηγορία Γ'				
6.000	—	—	6.000	—
66.000	20%	13.200	72.000	13.200
195.000	30%	58.500	267.000	71.700
ΥΠΕΡΒΑΛΛΟΝ	40%			

Στην κατηγορία αυτή υπάγεται οποιοσδήποτε άλλος εξ αλμάτος ή εξ αγχιστείας συγγενής του κληρονομούμενου ή εξωτικός (μη συγγενής).

ΤΑ ΑΠΑΓΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

ΤΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΟΥ απαιτούνται κατά την υποβολή της δίνλωσης φόρου κληρονομιάς είναι τα ακόλουθα:

- Απειδαρκή πράξη Θανάτου του κληρονομίου μενου.
  - Κληρονομητήριο ή πιστοποιητικό ως αρμόδιας δημοτικής ή κοινωνικής αρχής περί του ειδους και του βαθμού συγγενέας προς τον κληρονομώμενο.
  - Πιστοποιητικό του γραμματέα του Ειρηνοδικείου περί μη δημιουργίας του.
  - Αντιγραφή διαθήκης που έχει δημιουργηθεί και των πρακτικών δημοσίευσή της.
  - Πιστοποιητικό περί μη αποποίησης του κληρονομικού δικαιώματος.
  - Πιστοποιητικό περί μη αμφισβήτησης του κληρονομικού δικαιώματος.

- μοσιεύσεως διαθήκης, εάν δεν υπάρχει, ή περί μι δημοσιεύσεως νεότερης διαθήκης από αυτήν που προσκομίζεται.
  - Αντίγραφο διαδίκτης που έχει δημοσιευθεί και των πρακτικών δημοσιεύσεων της.
  - Πιστοποιητικό περί μι αποποίησης του κληρονομικού δικαιώματος.
  - Πιστοποιητικό περί μι αμφισβήτησης του κληρονομικού δικαιώματος.
  - Πιστοποιητικό για την πλικάτη του επικαρπιωτή, όταν για τον προσδιορισμό της αέριας των κληρονομιώνευν ακινήτου λαμβάνεται υπόψη η πλικάτη αυτού.
  - Εγγραφά νομιμοποίησεως, σε περίπτωση πληρεξούσιου.
  - Τα έγγραφα που αποδεικνύουν τη μετάθεση των κρόνους γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης.
  - Αποδεικτικά χρεών της κληρονομιάς.

Φόροαπαλλαγή για την πρώτη κατοικία

ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ απόκτησης πρώτης κατοικίας με κιληρονομιά προβλέπεται απαλλήλη από το φόρο υπό την ακόλουθη προϋπόθεση: Ο κιληρονόμος (αύγυνος ή τέκνο του κιληρονομούμενου) ή ο αύγυνος αυτού ή η ανίλικα τέκνα τους να μην έχουν δικαιωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας ή οικίας σε άλλη κατοικία ή ίδιανικό μερίδιο κατοικίας που πληροί αις στεγανοτεκίες ανάγκες της οικογένειας ή δικαίωμα πλήρους κυριότητας επί οικοπέδου οικοδομήσιμου ή επί ίδιανικού μερίδιου οικοπέδου, στα οποία

αντιστοιχεί εμβαδόν κτίσματος
που πληροί τις σπεγαστικές τους
ανάγκες και βρίσκονται σε δήμος
ή κοινότητα με πληθυσμό άνω
των 3.000 κατοίκων.

των 3.000 κατοικιών.
Οι στεγαστικές ανάγκες θεωρείται ότι καλύπτονται αν τα συνολικό εβραδόν των ανωτέρω ακινήτων (και των λοιπών αντιστοιχών κληρονομιάλων ακινήτων) είναι 170 τ.μ. προσαρμοδοτημένο κατά 20 τ.μ. για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και κατά 25 τ.μ. για τα τρίτα και καθένα από τα επόμενα τέκνα του δι-καιούχου.

Ειδική ιέρωνα χιλιετούσιας αρχότητας συνέτριψε κατοικίας

Τα αφορολόγητα όρια που ισχύουν

Η ΑΠΑΛΛΑΓΗ παρέκεται για αξία κατοικίας μέχρι 200.000 ευρώ για κάθε ανήλικο ή άγαμο κληρονόμο και μέχρι 250.000 ευρώ για έγγαμο ή για συνάδεμα σύμφωνο συμβίωσης. Η απαλλασσόμενη αξία για τον έγγαμο ή τον συνάδεμα σύμφωνο συμβίωσης προσαρμένεται κατά 25.000 ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τάκα του και κατά 30.000 ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκια του. Στα ποσά της απαλλαγής περιλαμβάνεται και η αξία μιας θέσης στάθμευσης αυτοκινήτου και ενός αποδημευτικού χώρου, για επιφάνεια εκδόσις έως 20 τ.μ., εφόσον βρίσκονται στο ίδιο ακίνητο και αποκανένας επειδόματα.

Επίσης χαρτεύεται απαλλαγή για οικόπεδο αέρας μέχρι 50.000 ευρώ για κάθε ανθλικό ή διάφυτο κληρονόμο και μέχρι 100.000 ευρώ για κάθε έγχυμο ή συνάψιμα σύμφωνα συμβίωσης κληρονόμου. Η απαλλασσόμενη αξία για τον έγχυμο ή τον συνάψιμα σύμφωνα συμβίωσης προσαυξάνεται κατά 10.000 ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα του και κατά 15.000 ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα του.

Τα παραπάνω ικανύντων εφεύρουν στον δικαιούχο κληρονόμο ή κληροδόχο περιέρχεται ένα οικόπεδο εξ αιολικού και κατά πλήρη περικύρτιπα και όχι πουσσόστο εδαφισμένο.

Η ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΑΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Οι κληρονόμοι έχουν τη δυνατότητα να αποποιηθούν την κληρονομιά και να απεμπλακούν από τυχόν χρέη που την βαράνουν.

ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ

Πότε συμφέρει η αποποίηση

Οι προϋποθέσεις, οι προθεσμίες και η ευνοϊκή δυνατότητα της απογραφής

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΛΑΙΤΣΑΚΗΣ giorgos.palaitzakis@e-typos.com

Ο νόμος παρέχει τη δυνατότητα στον κληρονόμο, είτε να αποποιηθεί την κληρονομιά και ως εκ τούτου να απεριλακεί από τυχόν χρέη αυτής, είτε να αποδεχεί την κληρονομιά είτε να αποδεχείται την κληρονομιά με το ευεργέτημα της απογραφής, που ουσιαστικά είναι μια διαδικασία που αν και έχει σχετικά αυξημένο κόστος, μπορεί να αποβεί ανωτέρια για τον κληρονόμο, αφού αυτός δεν θα ευθύνεται με την προσωπική του περιουσία για τυχόν χρέη της κληρονομιάς.

Αν την κληρονομιά έχει χρέον που υπερβαίνουν το ενεργητικό της και ο κληρονόμος δεν έχει συμφέρον να την αποδεχθεί, παρέκεται εκ του νόμου η δυνατότητα στον κληρονόμο να

αποποιηθεί έναν αυτόλιθο την κληρονομιά.

Ως αποποίηση κληρονομιάς ορίζεται η δήλωση του προσωρινού κληρονόμου στο Ειρηνοδικείο, πώς δεν επιθυμεί να γίνει οριστικός κληρονόμος. Η προθεσμία που έχει στη διάθεσή του ο κληρονόμος να αποποιηθεί την κληρονομιά, είναι 4 μήνες από τη στιγμή που πληροφορίθηκε πώς είναι προσωρινός κληρονόμος λόγω διαδίκτικης ή κληρονομικής διαδοχής. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται στο 1 έτος, σε περίπτωση που ο κληρονομούμενος είχε την τελευταία του κατοικία στο εξωτερικό ή ο προσωρινός κληρονόμος έμαθε πώς είναι κληρονόμος όταν εκείνος διέμενε στο εξωτερικό.

Ο κληρονόμος μπορεί να αποποιηθεί την κληρονομία μέσα σε προθεσμία τεσσάρων μηνών που αρχίζει από τότε που έμαθε την επαγγελή και το λόγο της. Στην επαγγελή από διαθήκη τη προθεσμία δεν αρχίζει πριν από τη δημοσίευση της διαθήκης. Αν ο κληρονομούμενος είχε την τελευταία κατοικία του στο εξωτερικό ή αν ο κληρονόμος έμαθε την επαγγελή όταν διέμενε στο εξωτερικό, προθεσμία είναι ενός έτους. Η προθεσμία αναστέλλεται από τους ίδιους λόγους που

αναστέλλεται και η παραγραφή. Ο κανόνας είναι πώς οι συνωτέρω προθεσμίες αρχίζουν να μετρούν από τον χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου, εκτός εάν ο θάνατος δεν περιλήπτει εγκαίρως στη γνώση του κληρονόμου.

Διαδικασία

Η διαδικασία της αποποίησεως κληρονομιάς πραγματοποιείται με δήλωση στον γραμματέα του Ειρηνοδικείου του τόπου κατοικίας του κληρονομούμενου. Σε περίπτωση αποποίησης κληρονομιάς με αντιπρόσωπο, είναι απαραί-

τητό να υπάρχει ειδική πληρξυματίστα με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Αν παρέλθει ο νόμημα προθεσμία για αποποίηση, τεκμαίρεται πώς η κληρονομιά έχει γίνει αποδεκτή. Οι εκπρόθεσμες αποποιήσεις είναι άκυρες.

Η... αλυσίδα

Σε περίπτωση που ο κληρονόμος αποποιηθεί την κληρονομιά, αντιμετωπίζεται νομικά φαν μην υπήρξε και στη θέση του υπεισέρχεται εκείνος που θα είκε κληθεί, αν αυτός που αποποιήθηκε δεν ζύγισε κατά τον θάνατο του κληρονομούμενου. Τα δικαιώματα αποποιήσεως δύος μεταβαίνουν στα τέκνα κληρονόμου που αποποιήθηκε, τα οποία για να αποποιηθούν αν είναι ανήλικα κρείζεται να λάβει το πρόσωπο που έχει την επιμέλεια τους άδεια από το δικαστήριο. Επισημαίνεται πώς τα ανήλικα τέκνα κληρονομούν με το λεγόμενο ευεργέτημα της απογραφής, δηλαδή δεν ευθύνονται με την προσωπική τους περιουσία για τα χρέη της κληρονομιάς. Ωστόσο, θα πρέπει διά των γονέων τους να πραβούν σε απογραφή της κληρονομιάς μέσα σε 1 έτος από την εντόπικωσή τους, αλλιώς κάνουν το ευεργέτημα της απογραφής. ■

ΧΡΟΝΟΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ

ΤΟ δικαίωμα του Δημοσίου για επιβολή φόρου κληρονομιάς ή δωρεάς, γονικής παροχής παραγράφεται μετά την πάροδο 10 ετών αν υποβλήθηκε δήλωση, ή 15 ετών αν δεν υποβλήθηκε δήλωση.